

Obszervatórium

Tenerife – másképp

A kicsiny Kanári-szigetek legnagyobb képviselőjét, Tenerifét nem csak a tenger és a napfény szerelmesei keresik fel. Az óceáni törésvonal forró pontja fölött kialakult szigetcsoport vulkanikus képződményeit, elsősorban a hegyeket és a látványos geológiai alakzatokat a túrázók is szívesen látogatják – ráadásul a sziget legnagyobb vulkánja, a 3718 méteres Teide egyben Spanyolország legmagasabb pontja is. Az alig több mint kétezer négyzetkilométeres Tenerife csúcsa magasabb, mint a 250-szer nagyobb területű anyaországé, a Sierra Nevadában fekvő Mulhacén ugyanis „csak” 3482 méterre emelkedik a tengerszint fölé.

A kirándulók zöme felvonóval érkezik a hegycsúcs alá, és a közelben kialakított kilátópontok felé veszi az irányt. Többet nem is tehet, a csúcs megmászásához ugyanis előzetesen beszerzett engedély szükséges. Amennyire egyszerű a Teide megmászása technikai oldalról, annyira bonyolult az adminisztráció. Bár az engedély interneten keresztül is megrendelhető, nem elegendő a mászók nevének és adatainak feltüntetése. Kérésünkre gyors és udvarias válaszban tájékoztattak, az útlevel vagy igazolvány másolatának elküldése mellett tüntessük fel, melyik nap, hány órákor

szeretnénk a csúcsra menni, mert az engedély csak két órás intervallumra szól. Könnyítésként megadták, milyen időpontokból választhatunk. A nemzeti park bejárata előtt kialakított táborhelyen történő sátrazáshoz a mászási engedély önmagában nem elegendő, ehhez egy másik papírt kellett volna beszerezni, de a késő esti ellenőrzést

követően reggelig már nem küldtek el. Az engedélyek egyébként díjtalanok, de a helyszínen nem válthatók ki.

Sorszámozott dokumentumunkkal a megadott idő előtt érkezünk a Teide felé vezető ösvény lánccal elzárt bejáratához. Marcona tekintetű, de udvarias őr fogadott és közölte, a nyomtatott papír nem felel meg a mászási engedély kívánalmainak, tehát ezzel nem indulhatunk a csúcsra.

– Szóval hiába leveleztünk, mégis el kell utazni Santa Cruzba engedélyért? – kérdeztem. – Oda ugyan hiába megyünk! – válaszolt, de többet nem mondott. – Akkor hogyan lehet átjutni ezen a láncon? – Meg kell várni a nemzeti park munkatársát, ha van sorszámmunk, ő hozza az engedélyeket. – És mikor jön? – Húsz perc múlva. Na, ezzel megvolnánk. Ehhez az adminisztrációhoz képest a ránk váró néhány száz méternyi mászás igazán semmisségnek tűnt. A körülményes ügyintézésnek azonban hasznos oldala is van. Ha nem is a hivatalos indoklás szerinti, a nemzeti park élővilágának védelme, ez ugyanis kissé sántít, mert a csúcshoz vezető ösvényen nemhogy a sziget endemikus növényeit, de még egy szál fűvet sem láttunk. Ennél a legtöbb túrázó számára lényegesebb, hogy aki tényleg fel szeretne jutni Spanyolország legmagasabb hegyére, az engedély birtokában legalább biztosra mehet. Ha mindenki, aki a felvonóból kitödul, a Teide felé venné az irányt, az eredményt még a Rysy is megirigyelhetné. Nem elhanyagolható szempont a magasság sem. Négyezer méter közelében senkinek nem ajánlott hirtelen felindulásból túrázni, az idősek és betegek szervezetét pedig a magasság mellett a nyári hőség is fokozottabban veszi igénybe. A Teide szunnyadó vulkán, utolsó kitörésére 1909-ben került sor.

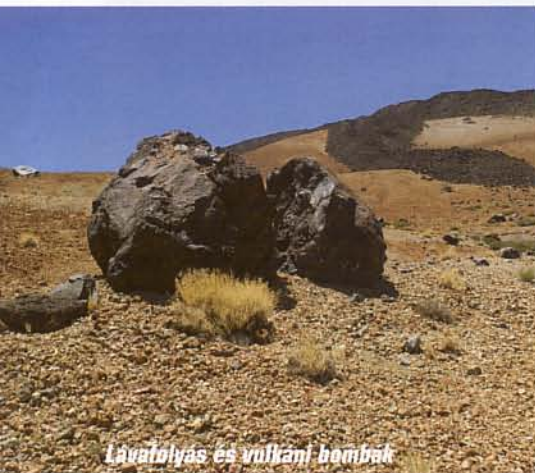
Jelenleg nyugalomban van, de a csúcs közelében az utóvulkáni tevékenység nyomaként kénes gőzfeltörés is társul a ritka levegőhöz.

A Teide régiója az akklimatizációs túrák széles tárházát kínálja azok számára, akik nem csupán a csúcs megrohamozására érkeznek. Mi a mászással együtt három napot töltöttünk a

Karcshú vízesés a Pokol-szurdokban

nemzeti parkban, és minden nap új területet fedeztünk fel. A térség legérdekesebb alakzatai a Las Lajas táborhely felől közelíthetők meg. A látványos formák elnevezéséhez túl nagy fantáziára nem volt szükség, a Sombrero-hegy tényleg az ismert kalapot juttatja eszünkbe, a Zapato de la Reina (Királynő cipője) pedig valóban egy túlméretes női lábbelihez hasonlít. A legtöbben a Los Roques szikláinál állnak meg. Az időjárással dacoló kemény vulkanikus alakzatok közül a Roque Cinchado (Abroncsos-szikla) a legismertebb, képe régi spanyol pezetán is szerepelt. Ha pedig a kiépített lépcsőkön a kövekre kapaszkodunk, a völgyben egy templom formájú vulkáni torony tűnik szemünkbe, amelyet megjelenéséről Ka-

Látványos és vulkáni bombák

Az Abroncsos-szikla

tedrálisnak hívnak. A vulkáni kigőzölgés következtében elszíneződött terület az Azujelos (Csempék) nevet kapta, a hegycsúcs nyugati oldalának repedéseit pedig Narices del Teide (Teide Orrlyukai) névre keresztelték. A csúcs felé vezető túra alsóbb szakaszán hatalmas vulkáni bombákat láthatunk, ezek a Huevos del Teide, vagyis a Teide Tojásai.

A Szelek-barlangjában

Az említett alakzatok legtöbbje könnyen megközelíthető a nemzeti parkot átszelő útról, sokat veszít azonban az, aki csak a leglátványosabb geológiai képződmények mellett tölt el néhány percet. Tenerifén érdemes a civilizációt magunk mögött hagyni, és ezt könnyen meg is tehetjük. A legmagasabban fekvő település,

Vilaflor 1400 méteren található, fölötte csak néhány, turistákat kiszolgáló építmény vagy például az obszervatórium létesült. A magasabb régió jórészt lakatlan, igazi holdbéli tájra emlékeztet, ezzel ideális helyszínül szolgált a Majmok bolygója, illetve a Csillagok háborúja egyes jeleneteinek forgatásához is. Ha hosszabb túrára indulunk, hol egy-egy beenszülött növény, hol a kanári gyík akad utunkba, a táj képét pedig lávafolyások és vulkáni kráterek határozzák meg. A panorámát minden irányból a Teide csúcsa koronázza. A magas vulkáni hegylánc a tenger szintjén is érezteti hatását, a kicsi szigetet ugyanis két egymástól élesen eltérő időjárású területre osztja. A délkeleti oldal száraz, sivatagos, az északnyugati viszont sokkal hűvösebb és gyakran felhőben van. Fiatal, vulkáni eredetű szigethez méltón Tenerifén lávaalagút-barlangok is találhatóak. Keletkezésük egyszerű: a folyékony láva külsejének megdermedése után a belső, még cseppfolyós anyag egyszerűen eltávozott a kéreg alól, üreget

Kráterek

hagyva maga mögött. Ilyen mechanizmussal tekintélyes méterű csövek jöhetnek létre, erre Tenerifé mellett a Kanári-szigetek más tagjaiban, El Hierro és Lanzarotén is találunk példát. Legkiemelkedőbb közülük az észak-tenerifei Icod közelében fekvő Cueva del Viento (Szelek-barlangja), melynek a Cueva del Sobradóval alkotott rendszere 18 kilométeres hosszúságával a Föld második leghosszabb lávabarlangja. Botanikailag nem érdemes, a világelső Kazumura Cave (Hawaii) 65 kilométeres hosszát nehéz lenne túlszárnyalni. Hírnév ide, hírnév oda, a barlang bejáratára sok kérdezősködés után végül egy gaztenger közepén találtunk rá. A leszakított, rozsdás vasajtón belépve kétirányú járatban találtuk magunkat. Úgy tűnt, a bal oldali a főág, ami szabályos, felül gömbölyű, testmagasságban kissé szűkülő formájú alagutat jelentett. Térképet nem vittünk, de az ilyen barlangokban

A Teide a Los Roques felől

erre kevés szükség van. A járat falán és mennyezetén apró sztalaktitokként tűnnek fel az egykori lávafolyás megszilárdulásának nyomai.

Tenerifé számos látnivalót kínál azok számára, akik nem a tengerparti szállodasor kedvéért érkeznek a szigetre. A városok, építészeti emlékek ismertetésére nem térünk ki, egy további túralehetőséget azonban érdemes megemlíteni. Nyugat-Tenerifén, Adeje közelében található a Barranco del Infierno, mely nevének megfelelően szurdok – és benne pokoli meleg van. A hőséget szerettük volna elkerülni, ezért délután érkeztünk, de a bejáratnál a legnagyobb meglepetésünkre tájékoztattak, hogy a szurdok rövidesen bezár, és igyekezni kell, ha a végpontot jelentő vízesést el szeretnénk érni. Az útvonal nyáron is látványos, legszebbnek azonban a tavaszi virágözön idején tartják. Tenerifén járva az óceáni strandolást senki sem hagyja ki, a tengerpart vulkáni homokja után azonban megéri néha a hegyvidék túraösvényeit taposni. Feltételezhetően nem csak minket ragadtak meg a sziget geológiai látványosságai, a Teide Nemzeti Park ugyanis 2007-ben – San Cristobal de la Laguna városa után a szigeten másodikként – az UNESCO Világörökség listájára is felkerült.

Tengerparti vegetáció

Nándor a Teide csúcsán